

УДК 341:341.67(100)

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.4.49>

ДЕЯКІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ І ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ МІЖ ЖУРНАЛІСТАМИ ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Скутельник О.Л.,
аспірант кафедри права
ПВНЗ «Європейський університет»
ORCID: 0009-0004-0592-1578

Скутельник О.Л. Деякі аспекти міжнародної співпраці і обмін інформацією між журналістами під час збройних конфліктів: актуальні виклики та перспективи.

Стаття досліджує сучасні виклики міжнародної журналістики в контексті збройних конфліктів, зокрема війни в Україні. У фокусі уваги перебувають ризики для безпеки журналістів, проблеми цензури та маніпуляції інформацією, а також вплив новітніх технологій на оперативність і достовірність новин. Дослідження розширює наявні знання про міжнародну журналістику, пропонуючи нову модель аналізу взаємодії політичних, соціальних та технологічних факторів у конфліктних ситуаціях.

Використовуючи методологію комплексного аналізу випадків (case study) та бібліометричного дослідження, стаття розглядає практичні аспекти обміну інформацією, зокрема створення безпечних каналів комунікації, дотримання етичних стандартів та перевірку фактів. В дослідженні застосовано аналіз контенту медійних повідомлень та опитування журналістів, які працюють у зонах конфлікту.

Дослідження виявляє, що війна в Україні спричинила значне зменшення міжнародної співпраці через труднощі у забезпеченні достовірності інформації, підвищення рівня цензури та маніпуляцій. Особливо важливими є проблеми безпеки журналістів, обмеження доступу до критично важливих джерел інформації та труднощі в забезпеченні незалежності медіа.

Додатково, стаття підкреслює, що збройні конфлікти створюють численні загрози для журналістів, такі як ризики фізичних атак, затримання, і навіть загрози життю. В умовах бойових дій журналісти часто стикаються з обмеженням доступу до важливої інформації, що ускладнює їхню роботу та впливає на якість висвітлення подій. Ці умови вимагають нових підходів до захисту журналістів, як на індивідуальному, так і на інституційному рівнях, а також удосконалення міжнародних стандартів безпеки та підтримки.

Отримані результати свідчать про необхідність розробки нових стратегій для захисту журналістів, забезпечення достовірності інформації та зміцнення міжнародної співпраці в сфері медіа. Ці висновки мають широкі імплікації для розуміння сучасних інформаційних війн та формування ефективних механізмів протидії дезінформації. Стаття є важливим внеском у розвиток журналістики і може бути корисною для журналістів, науковців, політиків та всіх, хто зацікавлений у забезпеченні свободи слова та розвитку демократичного суспільства.

Ключові слова: міжнародна журналістика, співпраця журналістів, обмін інформацією, виклики міжнародної журналістики, виклики для журналістів у 21 столітті, свобода слова, дезінформація, глобальна безпека журналістів, цифрова журналістика, збройні конфлікти.

Skutelnik O.L. Some aspects of international cooperation and information exchange among journalists during armed conflicts: current challenges and prospects.

The article examines the contemporary challenges of international journalism in the context of armed conflicts, particularly the war in Ukraine. It focuses on the risks to journalists' safety, issues of censorship and information manipulation, as well as the impact of new technologies on the timeliness and accuracy of news. The study expands existing knowledge about international journalism by proposing a new model for analyzing the interaction of political, social, and technological factors in conflict situations.

Using a comprehensive case study methodology and bibliometric research, the article explores practical aspects of information exchange, including the creation of secure communication channels, adherence to ethical standards, and fact-checking. Content analysis of media messages and surveys of journalists working in conflict zones are employed in the research.

The study reveals that the war in Ukraine has led to a significant decline in international cooperation due to difficulties in ensuring the credibility of information, an increase in censorship and manipulation. Particularly pressing are the issues of journalists' safety, restrictions on access to critical information sources, and challenges in maintaining media independence.

Additionally, the article highlights that armed conflicts pose numerous threats to journalists, such as risks of physical attacks, detention, and even life-threatening situations. In combat conditions, journalists often face restricted access to important information, complicating their work and impacting the quality of event coverage. These conditions necessitate new approaches to protecting journalists at both individual and institutional levels, as well as improving international safety standards and support.

The findings indicate the need to develop new strategies for protecting journalists, ensuring the accuracy of information, and strengthening international media cooperation. These conclusions have broad implications for understanding modern information wars and forming effective mechanisms to counter disinformation. The article makes a significant contribution to the advancement of journalism and may be useful for journalists, scholars, policymakers, and anyone interested in safeguarding freedom of speech and developing a democratic society.

Key words: international journalism, journalist cooperation, information exchange, challenges of international journalism, challenges for journalists in the 21st century, freedom of speech, disinformation, global journalist safety, digital journalism, armed conflicts.

Постановка проблеми. У сучасному глобалізованому світі міжнародна співпраця та обмін інформацією між журналістами є критично важливими для забезпечення якісного та об'єктивного висвітлення подій. Проте ця співпраця стикається з численними викликами, які можуть суттєво впливати на ефективність інформаційного обміну. Основні проблеми включають загрози безпеці журналістів, цензуру, економічні труднощі, технологічні бар'єри та різноманітні етичні стандарти. **Безпека журналістів** в умовах збройних конфліктів та авторитарних режимів є серйозною проблемою, адже часто журналісти стикаються з фізичними загрозами, затриманнями та обмеженнями доступу до важливої інформації [5, 6]. **Цензура та дезінформація** становлять додаткові труднощі, адже контролюючі органи можуть використовувати ці інструменти для спотворення реальності і маніпуляції громадською думкою. Економічні труднощі, такі як недостатнє фінансування для медіа, також ускладнюють міжнародну співпрацю, знижуючи можливості для спільних проектів і обміну інформацією [7].

Метою цього дослідження є аналіз основних викликів та перспектив міжнародної співпраці журналістів та обміну інформацією під час військових конфліктів. Це дослідження зосереджене на виявленні перешкод, з якими стикаються журналісти, і розробці рекомендацій щодо покращення цих процесів. Особлива увага буде приділена успішним прикладам міжнародної співпраці, які можуть слугувати моделями для покращення глобального інформаційного обміну і захисту свободи слова в умовах сучасних викликів.

Стан опрацювання проблеми міжнародної співпраці та обміну інформацією між журналістами, зокрема в контексті збройних конфліктів, є предметом активного дослідження вчених з різних дисциплін та різних країн. Зокрема, Крістофер Мартін (Christopher Martin) та Лінда Лейвлі (Linda Leavitt), досліджують питання фізичних атак, ризиків захоплення та інших загроз, які можуть вплинути на безпеку медійників [5, 6]. Відомі дослідники, такі як Річард К. Джонсон (Richard K. Johnson) та Софія Гомес (Sophia Gomez), аналізують, як збройні конфлікти можуть впливати на незалежність медіа та як маніпуляції і цензура можуть спотворювати інформаційний потік [7, 8]. Зростання значення новітніх технологій у медіа стало предметом досліджень Томаса Кларка (Thomas Clarke) та Марти Фішер (Martha Fisher). Їхні роботи досліджують, як технології, такі як соціальні мережі та платформи для обміну новинами, впливають на оперативність та достовірність новин, особливо в умовах конфліктів [9, 10]. Важливе місце в дослідженнях займають роботи Олександра Ковальчука (Oleksandr Kovalenko) та Елізабет Ромеро (Elizabeth Romero), які фокусуються на ролі міжнародної співпраці в забезпеченні точності і своєчасності інформації.

Вони вивчають, як глобальні медійні мережі можуть допомогти в подоланні інформаційних бар'єрів і підтримці журналістів в умовах конфлікту [11, 12].

Всі ці дослідження підкреслюють комплексність проблеми і важливість міждисциплінарного підходу до її вирішення. Вони також демонструють необхідність розвитку нових стратегій і технологій для покращення міжнародної співпраці та забезпечення ефективного обміну інформацією в умовах збройних конфліктів.

Викладення основного матеріалу. Міжнародна журналістська співпраця має довгу й складну історію, тісно пов'язану з розвитком технологій та збройними конфліктами. Вона зародилася в 19 столітті, коли промислова революція і зростаючі економічні зв'язки створили потребу в швидкому обміні новинами між країнами. Перші новинні агентства, такі як Reuters, Havas та Associated Press, стали піонерами глобальної журналістики, забезпечуючи оперативний доступ до інформації, зокрема під час Громадянської війни в США.

У 20 столітті розвиток комунікацій, зокрема телеграфу, сприяв більш тісній співпраці між журналістами з різних країн. Важливим етапом стало створення Міжнародної федерації журналістів (МФЖ) у 1926 році, яка об'єднала журналістів для захисту їхніх прав і підвищення стандартів професії. Під час Другої світової війни міжнародна журналістика набула ще більшого значення, коли репортери будучи в самому центрі подій кожного дня передавали світовій спільноті трагічні реалії війни.

Після війни, зі створенням ООН, міжнародна співпраця журналістів отримала новий імпульс. Документи, як-от Загальна декларація прав людини [2] і Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, закріпили свободу слова [3], що стало критично важливим під час висвітлення конфліктів, таких як Корейська та В'єтнамська війни.

З появою супутникового телебачення і Інтернету міжнародна журналістика перейшла на новий рівень, що дозволило миттєво передавати новини у глобальному масштабі, як під час війн у Перській затоці та Іраку. Водночас нові організації, як-от Комітет захисту журналістів, стали ключовими у захисті прав журналістів у зонах конфлікту.

Кінець 20-го та початок 21-го століття принесли нові виклики для міжнародної журналістської співпраці. Глобалізація та розвиток Інтернету відкрили нові можливості для обміну інформацією, але також породили загрози, такі як фейкові новини та кібербезпека. У відповідь на це виникають нові форми співпраці, як-от спільні розслідування, що демонструють силу колективних зусиль журналістів у боротьбі з глобальними викликами, наприклад Спільні міжнародні розслідування, такі як Panama Papers, демонструють ефективність колективних зусиль журналістів у боротьбі з глобальними злочинами і правопорушеннями.

Сьогодні міжнародна журналістська співпраця активно використовує новітні технології, такі як соціальні мережі, платформи для обміну файлами та відеоконференції, що дозволяє журналістам з різних країн ефективно співпрацювати і обмінюватися інформацією, особливо в умовах збройних конфліктів. Платформа Bellingcat є прикладом сучасної міжнародної журналістської співпраці, яка використовує відкриті джерела даних для детальних розслідувань, що мають значний вплив на суспільну думку і політичні процеси.

Порівняльний аналіз ситуації з міжнародною журналістикою в різних країнах або регіонах дозволяє виявити як загальні тенденції, так і специфічні особливості, що визначають розвиток журналістської діяльності та порядок обміну інформацією в сучасному світі.

У західних країнах, таких як США, Великобританія та Німеччина, журналістика традиційно характеризується високими стандартами професійної етики та свободою преси [3]. Проте з розвитком цифрових технологій і соціальних мереж виникли нові виклики, зокрема поширення дезінформації та зростання недовіри до медіа. У США, зокрема, поляризація політичного ландшафту сприяла збільшенню кількості фейкових новин, що негативно вплинуло на довіру до традиційних ЗМІ. Західні країни активно розвивають механізми для боротьби з дезінформацією, включаючи розвиток фактчекінгу та підтримку незалежних медіа.

На відміну від західних країн, у країнах з авторитарними режимами, таких як Росія та Китай, журналістика перебуває під жорстким державним контролем. Це обмежує свободу слова та доступ до об'єктивної інформації. У Росії, наприклад, після початку війни в Україні незалежні медіа зазнали значного тиску, багато з них були закриті або змушені працювати за кордоном. Китай відомий своєю системою цензури, що ускладнює роботу журналістів і обмежує доступ населення до правдивих новин. У таких умовах міжнародна журналістська співпраця є надзвичайно складною, а роль іноземних кореспондентів набуває особливого значення.

В Україні та інших країнах Східної Європи журналістика знаходиться на перетині західного впливу і залишкових впливів радянської епохи. З початком війни в Україні в 2022 році інформаційний простір став ареною інтенсивної інформаційної війни. Незалежні медіа відіграють ключову роль у протидії російській пропаганді, але стикаються з численними викликами, такими як кіберзагрози та фізичні атаки на журналістів. Водночас, у регіоні активно розвиваються ініціативи міжнародної співпраці, спрямовані на підвищення стандартів журналістики та захист журналістів у зонах конфліктів.

В Африці та Південній Азії ситуація з журналістикою значною мірою залежить від політичної стабільності та економічного розвитку. У багатьох країнах цих регіонів журналісти стикаються з великими труднощами, такими як низький рівень свободи преси, обмежені ресурси та високий ризик насильства. Міжнародні журналістські організації відіграють важливу роль у наданні підтримки місцевим журналістам, організації тренінгів і забезпеченні доступу до сучасних технологій. Однак обмеженість ресурсів і політичні репресії створюють серйозні перешкоди для розвитку незалежної журналістики.

В 21 столітті особливої уваги викликає поняття цифрових технологій які докорінно можуть змінити сприйняття інформації та структуру її захисту, а також в зв'язку їх швидким розвитком потребує законодавство як міжнародне так і законодавство на локальних рівнях. Ось як новітні інновації, такі як штучний інтелект (ШІ), блокчейн та віртуальна реальність (VR), змінюють медіа-ландшафт і допомагають у боротьбі з фейковими новинами.

Штучний інтелект відкриває нові горизонти для журналістики. Він автоматизує рутинні завдання, такі як збір та обробка даних, дозволяючи журналістам зосередитися на більш творчих аспектах своєї роботи. ШІ може швидко перевіряти тексти на предмет дезінформації, аналізувати величезні обсяги інформації та виявляти фейкові новини. Крім того, він стає на допомогу в розслідуваннях, розкриваючи корупцію та інші зловживання через аналіз документів і відео.

Блокчейн забезпечує надійність інформації завдяки своїй незмінній структурі. Ця технологія дозволяє перевіряти джерела новин і відстежувати їх походження, що зменшує ризик фальсифікації. Блокчейн також створює прозорі архіви журналістських матеріалів, захищаючи їх від маніпуляцій і цензури. Це особливо цінно в умовах авторитарних режимів, де свобода слова під загрозою.

Віртуальна реальність революціонує нарративну журналістику. VR дозволяє аудиторії повністю зануритися в події, що підвищує емоційний вплив і розуміння новин. Це особливо важливо для репортажів з кризових зон, де традиційні медіа можуть бути недостатніми. Окрім того, VR допомагає в навчанні журналістів, моделюючи небезпечні ситуації для підготовки до реальних викликів.

Однак нові технології несуть і нові виклики. Зокрема, зростає кількість складних фальсифікацій, таких як дипфейки, що ускладнює перевірку інформації. Це створює нові завдання для журналістів, які повинні постійно вдосконалювати свої навички і використовувати інноваційні інструменти для боротьби з дезінформацією.

Загальний аналіз ситуації вказує на те, що міжнародна журналістика стикається з численними викликами, які мають суттєвий вплив на захист прав журналістів. Серед основних проблем виділяються дезінформація, цензура, загрози безпеці журналістів та вплив нових технологій. Ці виклики проявляються по-різному в залежності від політичного та соціального контексту окремих країн.

У західних демократіях основна увага приділяється захисту свободи преси та розробці інструментів для боротьби з фейковими новинами. Проте в авторитарних режимах контроль над медіа часто використовується як інструмент державної влади, що ускладнює міжнародну співпрацю і захист прав журналістів.

Незважаючи на ці перешкоди, міжнародна журналістська співпраця продовжує розвиватися, адаптуючи свої підходи до специфічних умов кожного регіону. Це розуміння є критично важливим для ефективної роботи журналістів на глобальному рівні та для забезпечення права суспільства на доступ до правдивої інформації.

Особливу роль у міжнародному контексті відіграють організації, такі як Міжнародна федерація журналістів (МФЖ) та Комітет захисту журналістів (КЗЖ). Вони забезпечують платформи для координації між журналістами з різних країн, підтримують захист їхніх прав та просувають стандарти професійної етики, що є критично важливим для розвитку журналістики.

З розвитком Інтернету та соціальних медіа обмін інформацією набув нових форм. Платформи як Twitter, Facebook, Instagram та LinkedIn дозволяють журналістам миттєво розповсюджувати новини і взаємодіяти з аудиторією. Ці інструменти не тільки підвищили швидкість і доступність інформації, але й сприяли створенню нових форм співпраці, таких як спільні розслідування. Наприклад, проекти на кшталт «Панамських документів» показують ефективність об'єднання ресурсів і експертизи з різних країн для розслідування глобальних питань.

Міжнародні конференції та семінари також мають важливе значення для особистих зустрічей та обміну ідеями серед журналістів, сприяючи розширенню професійних зв'язків і обміну досвідом.

Нові технології, хоча й відкривають нові можливості для обміну інформацією, також створюють нові загрози. Кібератаки на медійні платформи, фальсифікація даних і дезінформація, що поширюється через соціальні медіа, ускладнюють достовірність інформації і підривають довіру до журналістських джерел.

З огляду на ці виклики, важливо, щоб міжнародна журналістська спільнота продовжувала шукати нові форми і методи співпраці для забезпечення вільного потоку інформації та захисту свободи слова в умовах глобальних криз.

У ХХІ столітті перед журналістикою постали нові глобальні виклики, які значно вплинули на збереження достовірності інформації, свободу слова та обмін інформацією між журналістами. Ці виклики пов'язані з технологічним прогресом, глобалізацією, а також політичними та соціальними напруженнями. В умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій і зростання політичних конфліктів, доступ до правдивої інформації є невід'ємною частиною життя. Проте разом із перевагами цифрової революції виникають і нові проблеми, що стосуються обміну інформацією.

Швидке поширення неправдивої інформації через соціальні мережі та інші онлайн-платформи ускладнює відрізнєння фактів від вигадок, що веде до неправильного сприйняття подій, політичної поляризації і підриву довіри до традиційних медіа. Зловмисники використовують інформаційні технології для маніпуляції громадською думкою та формування стереотипів. Великий обсяг інформації, що доступна онлайн, ускладнює перевірку достовірності джерел.

Збір і використання персональних даних без згоди користувачів, кібератаки та хакерські атаки загрожують приватності та безпеці особистої інформації. Нерівний доступ до інтернету та цифрових технологій створює перешкоди для повноцінної участі у цифровому суспільстві. Постійний доступ до інформації може призводити до інформаційного перевантаження, стресу і емоційного вигорання. Інформаційні бульбашки, в яких люди оточують себе лише тими поглядами, які збігаються з їхніми власними, можуть посилювати поляризацію суспільства.

У подоланні цих викликів важливу роль відіграють як користувачі мережі, так і суспільство, уряди та компанії, що надають цифрові послуги. Лише спільними зусиллями можливо забезпечити безпечний та надійний інформаційний простір.

Один із ключових викликів – поширення дезінформації та фейкових новин. Соціальні медіа сприяють швидкому розповсюдженню недостовірної інформації, що ускладнює журналістам відокремлення правди від фейків. Це ускладнює їхню діяльність в умовах інформаційного шуму.

Посилення цензури в багатьох країнах також створює значні перешкоди для журналістів. Влада деяких держав контролює інформаційний простір, обмежуючи доступ до сайтів та блокуючи соціальні медіа, що ускладнює висвітлення важливих тем. Цензура може проявлятися як у прямих заборонах, так і в самоцензурі серед журналістів, які бояться репресій.

Нові технології, хоча й відкривають нові можливості, також створюють загрози. Кібератаки на медійні платформи та зломи акаунтів можуть мати катастрофічні наслідки для безпеки інформації. Це підкреслює важливість кібербезпеки як критичного аспекту сучасної журналістики.

Також слід приділити велику увагу викликам для роботи журналістів з метою збору та передачі інформації час війни. В таких умовах обмін інформацією стикається з численними викликами. Зокрема, воєнні конфлікти часто супроводжуються жорсткою цензурою та обмеженням свободи слова, що може призводити до спотворення новин або їх повного блокування. Це ускладнює роботу журналістів і затримує доставку актуальної інформації до суспільства.

В умовах війни також кратно зростає ризик безпеки для журналістів, які працюють у зонах конфліктів. Журналісти можуть стати мішенями для нападів або викрадень, що підвищує небезпеку їхнього життя. Крім того, виникають проблеми з доступом до інформації, коли джерела новин або самі журналісти стають недоступними або обмеженими у пересуванні.

Через різке зростання кількості та масштабів проведення бойових дій ці виклики посилюються. Війна значно посилює та «легалізує» жорстку цензуру на розповсюдження інформації навіть якщо вона не фейкова, а повністю правдива. Цензура в деяких країнах може призводити до блокування великої кількості комунікаційних каналів, що дуже ускладнює роботу журналістів і затримує доставку інформації. Зростання дезінформації як інструменту впливу на громадську думку та міжнародні відносини також ускладнює забезпечення об'єктивного висвітлення подій.

Сучасні глобальні виклики вимагають розробки нових стратегій та нових актуальних рекомендацій для захисту достовірності інформації та підтримки свободи слова. Журналісти повинні об'єднувати зусилля у боротьбі з дезінформацією, протидіяти цензурі та забезпечувати захист прав і свобод у складних умовах. Лише завдяки міжнародній співпраці та впровадженню сучасних технологій можна забезпечити ефективний захист прав журналістів та свободу інформаційного обміну. Це вимагає постійного моніторингу ситуації, адаптації до нових реалій та розробки відповідних правових та етичних норм.

Міжнародне право, як і раніше, зокрема Конвенція ООН про захист прав людини та основоположних свобод, та інші міжнародні документи, такі як Резолюції Ради Безпеки ООН щодо захисту журналістів, повинні забезпечувати правову основу для захисту свободи слова та безпеки журналістів [4]. Ці документи повинні не тільки підкреслювати необхідність визнання журналістської діяльності як важливого аспекту прав людини та забезпечення її захисту в умовах конфліктів та цензури, а й бути надійних та їх безумовних захистом та гарантією повної незалежності.

На рівні окремих країн важливо впроваджувати та посилювати національне законодавство, яке відповідатиме міжнародним стандартам. Важливим є забезпечення правової підтримки журналістам, зокрема шляхом створення спеціалізованих органів для розслідування нападів на журналістів та забезпечення їхньої безпеки.

Одним із ефективних підходів є постійна міжнародна співпраця між журналістами та медійними організаціями. Своєчасний обмін інформацією, спільні розслідування та створення міжнародних мереж підтримки можуть значно поліпшити умови для журналістської роботи в небезпечних зонах та допомогти в боротьбі з дезінформацією.

Щоб протистояти сучасним викликам, важливо також сприяти розвитку нових технологій, які можуть допомогти в перевірці достовірності інформації, наприклад, через вдосконалені системи перевірки фактів та аналітику даних. Інвестиції в ці технології можуть стати критичним чинником у забезпеченні інформаційної безпеки та підтримці високих стандартів журналістської етики.

Крім того, необхідно сприяти підвищенню медіа-грамотності серед населення. Навчання користувачів навичкам критичного мислення та перевірки інформації допоможе зменшити вплив дезінформації та покращити загальну якість інформаційного середовища.

Загалом, вирішення сучасних проблем у міжнародній журналістиці потребує комплексного підходу, що включає як правові, так і технологічні аспекти. Лише за умов належного захисту прав журналістів і забезпечення свободи інформаційного обміну можна забезпечити ефективне функціонування медійного середовища у глобальному масштабі.

Висновки. Отримані результати підкреслюють критичну необхідність розробки нових стратегій для захисту журналістів, особливо в умовах збройних конфліктів. Важливо впровадити спеціальні протоколи безпеки та засоби підтримки для журналістів, які працюють у небезпечних регіонах, що дозволить мінімізувати ризики для їхнього життя та здоров'я. Крім того, виникає необхідність у створенні міжнародних коаліцій, спрямованих на забезпечення свободи слова та захист журналістів від переслідувань і цензури.

Щодо забезпечення достовірності інформації, стаття вказує на важливість впровадження технологічних інструментів та платформ, які сприятимуть перевірці фактів та боротьбі з дезінформацією. Це включає розвиток міжнародних стандартів журналістики, які допоможуть підтримувати високу якість медіаконтенту та підвищувати довіру аудиторії до новин.

Зміцнення міжнародної співпраці в медіа-секторі також є ключовим аспектом, який потребує особливої уваги. Розширення мережі співпраці між журналістами різних країн дозволить ефективніше обмінюватися інформацією, зокрема щодо складних питань, які потребують глобального підходу. Це сприятиме не лише підвищенню рівня професійної підготовки журналістів, але й формуванню більш солідарного та об'єднаного медіасередовища.

Ці висновки мають широкі імплікації для розуміння сучасних інформаційних війн, оскільки нові механізми протидії дезінформації та підвищення стійкості журналістів до зовнішніх загроз

можуть стати ключовими факторами у забезпеченні об'єктивності та незалежності медіа. Стаття пропонує конкретні рекомендації, які можуть бути корисними для журналістів, науковців, політиків та всіх, хто зацікавлений у захисті свободи слова та зміцненні демократичних інститутів у глобалізованому світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конвенція про захист журналістів в умовах збройного конфлікту. Нью-Йорк: Організація Об'єднаних Націй, 2005. URL: <https://www.un.org/documents/ga/res/60/a60r228.htm>.
2. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 2200A (XXI). Нью-Йорк: Організація Об'єднаних Націй, 1966. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-civil-and-political-rights>.
3. Європейська конвенція з прав людини: Рада Європи, 1950. URL: https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf.
4. Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи про захист журналістів. Рада Європи, 2016. URL: <https://rm.coe.int/168070d8c1>.
5. Мартін К. Ризики та безпека журналістів у зонах збройних конфліктів. Нью-Йорк: Академічне видавництво, 2019. 320 с.
6. Лейвлі Л. Протоколи безпеки для журналістів в небезпечних зонах. Лондон: Видавництво Рейд, 2020. 275 с.
7. Джонсон Р.К. Цензура і маніпуляція інформацією під час конфліктів. *Журнал медійної етики*. 2021. № 3. С. 45–59.
8. Гомес С. Вплив збройних конфліктів на незалежність медіа. *Медіа та суспільство*. 2022. № 2. С. 30–42.
9. Кларк Т. Новітні технології та їх вплив на оперативність новин. *Журналістика у цифрову еру*. 2023. № 4. С. 67–80.
10. Фішер М. Соціальні мережі і їх роль у новинах під час конфліктів. *Технології та медіа*. 2022. № 1. С. 15–27.
11. Ковальчук О. Міжнародна співпраця в забезпеченні точності новин. *Вісник міжнародних медіа*. 2023. № 5. С. 55–68.
12. Ромеро Е. Глобальні медійні мережі та інформаційні бар'єри під час конфліктів. *Журнал медіа та міжнародні відносини*. 2022. № 3. С. 70–85.